

კვირა	მან. ა.	მან. ბ.	კვირა	მან. ა.	მან. ბ.
12	10	6	6	6	6
11	9 50	5	5	5	50
10	8 75	4	4	4	75
9	8	3	3	3	50
8	7 25	2	2	2	75
7	6 50	1	1	1	50

ცალკე ნომერი — ერთი შუგრი.

ივერიის

გაზეთის დასავევად და ვერა... განცხადებ...
 ახალი დასავევად უნდა მივმართო: აგიონ...
 რედქციას, ახალ-ბუხარის ქუჩაზე, სახ...
 ლი № 9, შ. ნიდეგელის საგაზეთოს, გ...
 ლოვის პრესბუქტო, ცენტრალურს და
 გრიუროვის წიგნების მაღაზიას.
 ფასი განცხადებისა: ჩვეულებრივი
 სტრიქონი რვა კაპ.

1877—1887 წელიწადი

საპალიტიკო და სალიტერატურო გაზეთი

1877—1887 წელიწადი

„ივერია“

გამოვა 1888 წელს იმავე პროგრამითა, როგორც საქმელი.

ვიხსავ სპუდს დაიკითხოს ბაზით ამ 1888 წლისათვის, მივხარბოთ:

ტფილისში ა) თეთრან რედქციას (ახალ-ბუხარის ქუჩა, სახლი ზუბალოვისა, № 9), ბ) ლ. ბ. ნიდეგელის გაზეთის სააგენტოს (ცოლონი. პრესბუქტო, გიმიანის პირდაპირ). გ) უწერა-კითხვის საზოგადოების* ცენტრალურის (სასახლის ქუჩა, სახლი ლ. სარჯაშვილისა. ეზო შიგე.)

ქუთაისში: ვარლამ ჭილაძის წიგნის მაღაზიას.

სოფელში: ნესტორ წიგნითვის წიგნის მაღაზიას.

ბათუმში: ნ. წიგნების.

ტფილისის გარე მდებარეობა უნდა დააბაროს გაზეთი შექმნისადრესათ:

Въ Тифлисѣ. Въ редакціи газеты „ИВЕРІА“

გაზეთის ფასი დაბეჭდილია გაზეთის სათაურზე, ხოლო სრული პირობანი გაზეთის დავევისა გამოცხადებულია უკანასკნელ გვერდზე.

ტფილისი, 17 ნოემბერი

კიდევ ერთი ნაბიჯი წინ ძველ ქართულ მწერლობას და მეცნიერების შესასწავლად აღადგინება მკურნალობა, მანა ს. ვაცაძემ, განიზრახა რუსულს ენაზე გადათარგმნოს ქართული საქიმიო შრომები, რომლებიც დღემდე სწავლად ძველ-ძველ ოჯახებში მოიპოვება და სრულიად დავიწყებული არიან მწერლობისა და მეცნიერების მიერ. ბ. ნ. ვაცაძის შრომა გამოვა ერთსა და იმავე დროს ორს ენაზე, რუსულსა და ქართულზე. ასე რომ როგორც ჩვენს საზოგადოებას, აგრეთვე რუსეთის სამკურნალო მწერლობას სამუდამო ექსპნება გაიცნოს ჩვენის ძველის ცხოვრების ნაწარმოები და ადმიანიზმის, რა არის საჭირო და საყარგისი იმ ნაწერებში, რაიცა დღესაც გამოასურნებელი იქნება, და რა არის მეტი და გამოუყენებელი.

აგრეთვე მოვეხატება ერთი საბუთი იმის შესახებ, რა რი. ცაბ, რა გზით სწარმოებდა ჩვენში გონებრივი და მეცნიერული მოძრაობა. დღემდის ქართულ სამკურნალო ნაწერებისათვის თითქმის არავის ხედავ არ უნდა და მით უფრო მომეტებელის მადლობის დირსა ბ. ნ. ვაცაძე, რომელმაც მძიმე, მაგრამ დიდად სასარგებლო ტვირთი იტვირთა მწერლობისა და მეცნიერების საჭიროებისათვის.

სხვა-და-სხვა მიზეზების გამო ბევრი იმისა ვეუბრება, ვითამ საზოგადოება ჩვენს ძველ ნაწერებს და გერძოდ სამკურნალო თხზულებანი სრულიად უმნიშვნელონი არიან მეცნიერებისათვის. ხშირად გავრინდი გეუბნება, რომ, მაგალითად, ქართული სამკურნალო ნაწერები უმეტრების ნაყოფია, არავითარი მნიშვნელობა არა აქვს და ამიტომაც უურადების დირ-

სიც არ არისო. გასაკვირველი ის არის, რომ ამ აზრისანი ზოგჯერ თვით ექიმებიც იყვნენ. სხვათა შორის ეს იმის მიზეზი იყო, რომ მწერლობამ სრულიად დაივიწყა ჩვენი სამკურნალო ნაწერები.

როცა ამ გვარი უსაფუძვლო აზრი ტრიალებდა საზოგადოებაში, ამ აზრის მიმდევრთა ვიწყებდებოდათ, რომ მეცნიერებასა და მწერლობასა უმეტესს ნაწილად ასაზრდოებს გონება და ცოდნა და არა უმეტრება, რომ ქადაგება და კალამს მიკმართავს ხოლმე ჭკუა და ცოდნა; ვიწყებდებოდათ, რომ ძველმა დრომ გვიანდერმა კარგადი სამეცნიერო და სამკურნალო ნაწერები, რომლებიც დროს ჭკუის და საფუძვლიანის ცოდნის ნაწარმოებნი არის, არ აგონადებოდათ, რომ იქ, სადაც შესაძლოა იყო არსებობა მთელის სადგომს-მეტრეული მწერლობისა, სადაც დაუწყებიათ საფილოსოფიო თხზულებანი, ვიფიქრებდა და სხვანი, იქ უმეტრად შესაძლებელი იყო საზოგადოად სამეცნიერო და კერძოდ სამკურნალო მწერლობის არსებობაც. არც ის აგონადებოდათ რომ საქართველოს ძველს დროს გონებრივი და სხვა გვარი დამოკიდებულებაცა ჭკინად სხვა-და-სხვა დაწინაურებულ ექიმებთან, რომელთაც დიდ შესაძლებელ გავალი დაუტოვებიათ ჩვენს ყოფაცხოვრებაზე; ხომ ეჭვს ვაგებებ, რომ ბერძენი, რომელიმე აგრეთვე დანერგა სხვა-და-სხვა სწავლა-ცოდნას, რამ ლათინთა სამ-

ვედგელობის წარმომადგენელი ჩვენში მოაღწეობდნენ არა მარტო ვითარცა სამედიცინო გასწავლად ვითარცა მკურნალები და სხვა-და-სხვა ხელოსანნი. დასასრულად, არც ის აგონადებოდათ, რომ ჩვენში ზოგჯერ იმ ძველ სამკურნალო ნაწერების სამუდამო ჩვენს ქართულ სოფლის მკურნალები კარგად და ბედნიერად სწავლობდნენ სხვა-და-სხვა ავადმყოფობას.

აქ არავინ დავგვამოს, ვითამ ჩვენ იმ აზრისანი ვიყვნეთ, რომ ჩვენი ძველი სამკურნალო ნაწერები სახელმძღვანელო საგნად უნდა გახდეს სამკურნალო მეცნიერებისათვის. არა, ჩვენ იმ აზრისანი ვართ, რომ ის ნაწერები თავის დროს შესაფერნი არიან და შეიცავენ მრავალს ცნობებს, რომლებსაც დღევანდელი დაწინაურებული მეცნიერება ვერას დროს ვერ შეიწყნარებს, მაგრამ იმ ნაწერებში შესაძლოა მოვიპოვოთ ალბათ-მაგამ იმ გვარი ცნობები, იმ კვლევის სამკურნალო სამუდამობანი, რომლებიც მეცნიერებს ან დაუვიწყრნი, ან და დღემდის ვერ აღმოუჩინია. ეს ერთი მხარეა ბანის ვაცაძის შრომისა, მაგრამ არის მეორე მხარეც, რომელიც თუ მეტად არა, ნაკლებად შესანიშნავი არ არის, ჩვენ ვამბობთ იმ ნაწერთა ისტორიულს მნიშვნელობაზე, სხვათა შორის იმ ნაწერებთა სამუდამობით ჩვენ შევკვებება დახლოვებით მინც წარმოადგინეთ, რა ხარისხზედაც ვიკვებებ გონებით, რა გზით და რა გზორ მსველეობდით. გარდა ამისა და ყოველივე ავად გახდება, ნაგავად იქცევა.

იმ ნაწერების დაბეჭდვის და გადათარგმნის შემუშავებით შესაძლოა წარმოვიდგინოთ ჩვენის ენის ვითარება, დირსება და ნაკლებულებაც; შესაძლოა ავადგინოთ მრავალი სხვა-და-სხვა თვისებანი სამეცნიერო ენისა, სხვა-და-სხვა სიტყვები, რომელიც დავიწყებული გვაქვს.

დასასრულად ვთავი, რომ გავკვირის სამკურნალო საზოგადოებამ, რომელმაც ვადასწავლბა ბანის ვაცაძის თარგმანის დაბეჭდვა, სწორედ რომ კეთილი საქმე ვაძრახება; ან საქმის შესრულებით „საზოგადოება“ დიდს სამსახურს გაუწევს რუსულს სამეცნიერო მწერლობასაც და ჩვენს გონებრივს ისტორიასაც.

ასალი ამბავი

* * * ახლავსა მკურნალობა, მანა ს. ი. ვაცაძემ, მოახსენა კავასიოლ სამკურნალო საზოგადოებას, რომ განზრახვ მაცეს გადათარგმნო რუსულს ენაზე ძველი ქართული სამკურნალო ნაწერები და კიდევც შეეუღლები ამ საქმესა. მანა ვაცაძემ, რათა თოილამ აიკოლოს სხვა-და-სხვა ისტორიული და ლინგვისტიკური შეცდომანი, უჩინა საზოგადოებას, რომ საქირა საზოგადოებამ მიპირობოს ბანს ლ. ნ. ვაცაძეს, ვითარცა ქართულის ენისა და ისტორიის მკვლევარს, და სთხოვოს დახმარება აღმოუჩინოს მთარგმნელსა. საზოგადოებამ

ფელეტონი

იხვენი იხვენი

არავს შენს ხდამასკან ენათს.

იმუნდა იმატა ჩვენში ამ დღემდის მწერლობამ, რომ კრიტიკის კარგა მოღმა მასლა აქეს, ასწარ-დასწაროს და იგეგოს ეს მრავალ-ფერადანი საგონებრივი საზრდა, ჩვენის საზოგადოების საცხოვრებლად დანიშნული, კარგი კარგად იცნოს და რიგანი ფანი დადოს; ხოლო ავი, სუნ-მოკიდებული და დახასხისული ტუის ბაზრიდან ამოღოს და ცეცხლი წაუკლას, თორემ, — ვარწმუნებთ, — ტუის ხოლერა განხდება, უფრო დიდ განხდება და მანში კარგსაც და ვისაც ხომ განურჩევლად მიწისთან გასწარებას, თან ფიყოლიებს, და თუ რამე საკვირველებით დიქრითან აგონდის ეს ყოველთა ქართვენი უკონიანი სიცილდამობისი სენი, მანში განხდება ტუის მოწილს მანში ხომ ვერ გადურჩებით... ნუ გეხამებებით, ბატონებო, რომ გონებისაც კუქი უნდა; კუქა იგივე კუქია: კუქი, რომ-

გორც გამოცდილი მხარეული, მხარისაც და ამხელდა საზრდას ყოველის ცეცხლისანი იმ ხორაველობისაგან, რომელსაც სხვა ორგანოთაგან იღებს, და ასაზრდად მხოთელს ავებულებსა. მაგრამ თუ ხორავე ცუდი გამოდდა, უფროსი, ავამოსანლებელი, მანში ეად შენს მტერს, რაც დღე დადგება საზარალი კუქს: იგი სასიცილიდ შეგებება მტერს, გარნა დასასრულ მინც ძლიერ იქმნება მისგან, აუჭურება, დაიჭრება და თუ მეშველი არისა, დამ აღმოჩნდა — საუბრედ განისვენებს ეს დღედაღამ სიმრთელეანობისა და ზედ დაბეჭდა მის ყოველი ტაძარი ტანისა. კუქა გონებაც სწორედ ერთივე მხარეული გახლავთ; იგი სწორედ ამ რიგადვე იღებს თავის საზრდას ხორგებს სხვა ორგანოთაგან და ნამეტნავად მწერლობისაგან; რა როგორც კუქი სტომაქისა მხარეისათვის მხარეულობს, ისე კუქა — სულიერის ცხოვრებისათვის. გარნა თუ ეს ხორავი ანუ სანოვად განხრინილი აღმოჩნდა, ანუ სენ-მოკიდებული, დიქრით თუ კარგ ნუჭლის აუ-მოსანდებელიც გავრია, გონების კუქის მოღმა აუცილებელია. შეგებება ეს საზარალი კუქი მოუწინებელს მ-

სალს, სასიცილიდ შეგებდება, ავებ დავუმარჩილო იგი რომელსაღე ლოკურის ფორმას, ავებ შეეუფოსა, შეეუფოსა რომელსაღე გონების ძალსა, მაგრამ რა ექრს ვახდება, მოუძღურებდა ბრძოლაში, ან თუბა ყოველი მისი ორგანი და შემდეგად მოიპოვებდა მისი ჩარხსაბრუნავი და მასთან საუბრედ წიშლებდა ყოველივე ნიშანი სულიერის ცხოვრებისა.

დაღ, კრიტიკა დიდი ღონეა, იგი მწერლობისათვის იგივეა, რაც კუქი ავებულებისათვის, რაც გამოცდილი ექიმი ავადმყოფისათვის, რაც ნიჭიერი სარდალი ანუ წინამძღვარი მხარეობისათვის, რაც სინათლე თვალისათვის, რაც თოზი ყანისათვის, ანუ ცოცხი ნავებისათვის. კრიტიკა, როგორც კეთილი მხარეობა, ზედ დასტავილებს მწერლობას, ავს, განხრინებს ბალას ბუღას აცოლებს მწერლობის ყანას, ხოლო კარგს, წინდს, სასარგებლოს გზას აძლევს ლობობინების ანუ, პატივის სიტყვით,

გარდას მგეგმავარს ავგუკეს, სულს ქსადს ნაკუნაბუკს.

საღე კრიტიკა არ მოქმედებს, იქ კარგი და ავიც ერთმანერთში აირე-

თავ — მოწინებით და მქისდ ჭკა-დავერე და ასაღებ თვის სწავლას; მათმ თავ-წასულბამ იმ უწერტილმდ მიაღწია, რომლის ყოველს, ვგონებ, თვით აღიერ-ამეგებული ფანტაზია ანუ ოცნება ვერ აღიერდება. მერე რას არ ჩავგახებენ ვეც, ათვისა თვისსა ბრძენ მეყოფინი! ყველს რომ ყური მიეუბრათ, სწორედ რომ უტრებს გამოგვიტენენ! ერთობ, მაგალითად, რიხანად და საქეყნოდ წარმოასტევა: თქენი მატანე სულ ზღაპრია, არც თამარი გყოლიათ, არც ეახტანენ, არილიც არ ცხოვრებდნენ და ცრეკოც მოგონილია... გომონდა, რომ ამ ევაბ-ტონს ჩვენი მატანე თვლითაც არ ენახა, და თუდაც ენახოს, ექრს წიკოხვად უმუცური ჩვენის ენისა და ერისა. მეორემ ავრეთვე „მეცნიერმან“ ჩვენის მატანისამ და არა ენისამ იმის პასუხად უფრო მეტიცა და დამოგებას: ჰი, ჰი, ჰი სტყუეობა, იცი, რა კული ეწვისო?... ჩვენი მატანე თვით ნიქე იწუა და „შემდღვითი ნიქე“ გავდებო და დიდ-მედი მსწერდნენ... მაგრამ ყური უფლებს მესამესა, აი რას მოგახსენებთ: თვით ქართული მწერლობა, დამიჯე-

ტვის და არტისტულებს, რათა გავი-
საინათ პასუხი 17 სავსისფერზე. ამ 17-
ში ორი მეტად საყურადღებოა: მართლაც
სტილიანი არტისტები იმ სტილის დროს
თუ არა, სხვადასხვა შესაბამის დროს
დღეს და ქართლის საზღვრის და მას გარდა
სასივრცელს დროს გულისხმობს, თუ
განკვეთ, საყურადღებოა აგრეთვე მთელი
საკითხავი: არტისტი რომის როლს
ყოფნა გარდა იმისა, თუ რამდენად
ჭკუარბობა. ან რა სხვა-მოქმედება უნდა
არტისტის თანამოსახლე იმ გარემოებას, ვინ-
დგომაც არტისტული სტილი და ენა
დგება.

— ადამიანის სიარდის მკაცრად იტყ-
ვებაში. კატაბოლიკურში შემავალი
მასობრივი ჯგუფებით, მიუხედავად მის
წინაშე მიმდრეკილად და ორის წლის
პატივს მისწრაფებითი მიქცევით. წეს-
დების თან წარუღოთ მუშაში შემოქმედ-
ების სადამსახურის. როგორც წინააღ-
მდეობა, მასხურს აუღია უმწველი და შე-
რამში შეუჭრეს. სახლის სატრანსპორ-
ტი დანერგდნენ, მასხურის სადღეს შემე-
ტრება თანვე, უმწველი შენ სრულად
არა ქიანის შექმნა ავსოვს. როგორ
გვლავს ზანალით დაწვეთა უკრძალი,
მასხურს ურჩევს: უკრძალი გემოილი
სიბრძანა! ეს კვირა დაუბრუნდნათ და
როგორც ჭკუათა არამოქმედი საკე-
რეთში დაწვეთვით.

ლეგემა

16 ნოემბერი
რ.მ.მ. რას აუღუღამ არ შეუკვა
ადრავში ინვლითელი კომისია,
რომელსაც მიაქვს ნევსთან დე-
დოფლის ვიქტორიას წერილი
იმის თაობაზე, რომ ნევსს და
იტალიელითა შორის მორიგება ჩა-
მივადრდეს. რას-აღუღა ვითამ აპო-
რენის მიყვებდა დაავაგოს კომი-
სიის წევრნი

პარკში კონგრესი შეიკრიბება
პარსავეს. პრეზიდენტის ენისტრა-
ლი მოკლე იქნება. გრევი გამა-
აცხადებს მთლიანად, რომ პარსის
არ ვაგვარებთ სამსახურადგან გადა-
დგომის მოსალოდნელ შედეგი-
სათვისა.

ბილინი. რუსეთის სამხედრო
აგრესიის, გენერალ რუტენოვის, ეთა-
ბა ორდენი „გვირგვინი“ მორე
ხარისხის ვარსკვლავითურთ.

პეტრუხოვის ბიძა, 10-ს ნოემბრის.

საქონლის მფლობელი	მან. გ.	მან. გ.	მან. გ.
საქონლის მფლობელი	89	170	132
საქონლის მფლობელი	266	237	
საქონლის მფლობელი			
საქონლის მფლობელი			
საქონლის მფლობელი			
საქონლის მფლობელი			
საქონლის მფობ...			

აბაღონდარო ცნობანი
ქრისტეს ანდ ჩაზ(1887) წელს და.
მეფის შექმნილი 7395.
ქველი ინიტოტი 2-ე-
მისი ქრისტოგონი—1479
წელი, დიპტი 1408 წ. დაავადდა 1940 წ.
2-ე ინიტოტი 2-ე-
მისი ქრისტოგონი—2-ე-43 წ.
წელიწადი. დიპტი 1844 წ. და ავად
დავდა 1876 წ.
1887 წელს შედგება—14.

ნოემბერი 30 დღი არს

18 დღე თანამართალი. წ. პლატონი-
სა, რომისისა და მეზვერე ზაქსი. ა-
თოლი. წ. მოქმედება პეტრუსი და პავლეს
მეფისის კრებოვა. სომეხ. მე-3 დღე კი-
ნისის მარხვის. მესულ. მე-16 რიცხვი
თოთხის რეპი-ულ-ვევლისა, 1805 წ. პი-
რისა.—ჭეშმარიტი შუა-დღე 11—49. ტუ-
ღლისში მზე ამოდის 7—6, ჩადის 4—31.
მოვარე 16 დღისა.

19 დღე სეპტემბერი. წ. მ-მეტ. ა-
ვლისა, რომისა ვეკლამისა, იანსევისა
და წ. ილირიანისა. ათოლი. წ. დეკა-
ნოვი ელისაველისა, მესულ. მე-17 რიცხვი
თოთხის რეპი-ულ-ვევლისა, 1805 წ. პი-
რისა.—ჭეშმარიტი შუა-დღე 11—50. ტუ-
ღლისში მზე ამოდის 7—7, ჩადის 4—31.
მოვარე 17 დღისა.

20 დღე ნაბიჭველი დიონის გრეგო-
ლისა. ათოლი. წ. აღმასი. ფილიპს გი-
ლოსელისა. სომეხ. ნახატონი. მესულ.
მე-18 რიცხვი თოთხის რეპი-ულ-ვევლისა,
1805 წ. პი-რისა.—ჭეშმარიტი შუა-დღე
11—50. ტუ-ღლისში მზე ამოდის 7—8,
ჩადის 4—30. მოვარე 18 დღისა.

21 დღე შაბათი. ტადრად მივანა წ. ა-
ვლის-შობლისა მარამისა. ესევე ურანგოა
და სომეხთაოვლისა, მესულ. მე-19 რიცხ-
ვი თოთხის რეპი-ულ-ვევლისა, 1805 წ.
პი-რისა.—ჭეშმარიტი შუა-დღე 11—50.
ტუ-ღლისში მზე ამოდის 7—9, ჩადის 4—
30. მოვარე 19 დღისა.

22 დღე კვირა. წ. ვილმან მივი-
ქელისა. ათოლი. ქალწ. მიწ. ციცილი-
სი. მესულ. მე-20 რიცხვი თოთხის რეპი-
ულ-ვევლისა, 1805 წ. პი-რისა.—ჭეშა-
რიტი შუა-დღე 11—50. ტუ-ღლისში მზე
ამოდის 7—10, ჩადის 4—30. მოვარე 20
დღისა.

23 დღე თანამართალი. წ. კისე. ან-
ფილიქსი. ათოლი. წ. მიწ. პაპა ლიბენ-
ტისა. სომეხ. წ. ქალწ. იულიანისა და ვა-
სილიას. მესულ. მე-21 რიცხვი თოთხის
რეპი-ულ-ვევლისა, 1805 წ. პი-რისა.—
ტუ-ღლისის საურთიერთო ნდობის სა-
ზოგადოების წესდება უბედულესად დამ-
ტკიცებულ იქნა, 1871 წ.—ჭეშმარი-
ტი შუა-დღე 11—50. ტუ-ღლისში მზე ამო-
დის 7—11, ჩადის 4—30. მოვარე 21
დღისა.

24 დღე ხაშაბათი. დიდის ქალწ.-
მიწ. ვაჭურისა და ავგუსტის დედოფ-
ალი. ათოლი. წ. იანსი. სომეხ. წ. დეკა-
ნოვი ელისაველისა და სხვათა. მესულ. მე-22
რიცხვი თოთხის რეპი-ულ-ვევლისა, 1805
წ. პი-რისა.—ჭეშმარიტი შუა-დღე 11—51.
ტუ-ღლისში მზე ამოდის 7—12, ჩადის 4—
30. მოვარე 22 დღისა.

25 დღე თანამართალი. წ. კლიმენ-
ტისა. ათოლი. წ. ქალწ. მიწ. ვაჭურ-
ისი. სომეხ. პანკეა. მესულ. მე-23 რიც-
ხვი თოთხის რეპი-ულ-ვევლისა, 1805 წ.
პი-რისა.—ჭეშმარიტი შუა-დღე 11—51.
ტუ-ღლისში მზე ამოდის 7—13, ჩადის 4—
30. მოვარე 23 დღისა.

26 დღე სეპტემბერი. წ. ავლიპი
მესეტისა. ათოლი. წ. კისე. აღმასი. ტრა-
გულ საციკოვლ-მოქმედისა. სომეხ. წ. დი-
ნტისა და პავრტე ეპისკოპოსისა. მესულ.
მე-24 რიცხვი თოთხის რეპი-ულ-ვევლისა,
1805 წ. პი-რისა.—ჭეშმარიტი შუა-დღე
11—52. ტუ-ღლისში მზე ამოდის 7—14,
ჩადის 4—30. მოვარე 24 დღისა.

27 დღე პანსკეტი. მიწ. აიპოს სარ-
სელისა. სომეხ. ნახატონი. მესულ. მე-25
რიცხვი თოთხის რეპი-ულ-ვევლისა, 1805
წ. პი-რისა.—ჭეშმარიტი შუა-დღე 11—52.
ტუ-ღლისში მზე ამოდის 7—15, ჩადის
4—30. მოვარე 25 დღისა.

28 დღე შაბათი. წ. მიწ. სტეფანე-
სი, ვსილისა და სხვათა. ათოლი. სავა-
მის დიონის-მარხვისა. ანდარო მოქმედ-
ებისა, სომეხ. წ. მოქმედება პეტრუსი და
პავლეს განმარტებულ სომეხთა ოდგონისა და
პარილიანისა. მესულ. მე-26 რიცხვი თოთ-
ხის რეპი-ულ-ვევლისა, 1805 წ. პი-რისა.—
ჭეშმარიტი შუა-დღე 11—53. ტუ-ღლისში
მზე ამოდის 7—16, ჩადის 4—30. მოვარე
26 დღისა.

დაბნალვაში ცნობანი

ნახატი
1 ნოემბერიდან 1 დეკემბრამდე.
თეთრი შერის რუსული 1 გრ. 5 კვ.
შერის 1-ის ხარისხისა . . . 3
2-ის . . . 2 1/2
თიანის წითელი შერის 1-ის ხარისხისა . . . 3 1/2
3-ის . . . 3
4-ის . . . 3
შერის შიშის შერის დაჯი.
1-ის ხარისხისა . . . 5
2-ის ხარისხისა . . . 4
3-ის . . . 3
ტუღლის სორტი 1-ის ხარისხისა . . . 7
სხვი . . . 6
მონისის სორტი . . . 13
მონისის სორტი . . . 7
ლორის სორტი 1-ის ხარისხისა . . . 6
2-ის . . . 7

ბათუმიდან გვიღეს: სუთნისა-
ბითი სასუფველი 4 სათიხე მოკლე
გზით და სიკორისისისა და კარსი
მედიდის.

ბათუმიდან გვიღეს: სუთნისა-
ბითი სასუფველი 4 სათიხე მოკლე
გზით და სიკორისისისა და კარსი
მედიდის.

წენის მაღაზია

გოლოვინის შრასმეტი, სხელი მიდგანისა, 1-ლ კლასიკურის გინე-
ზის პირდაპირ.
მაქს პატივი განუცხადო პატივცემულ საზოგადოებას, რომ ამ დღე-
ში მივიღე დიდ-ძალი შუა-შარბაული ბანსაზისი მამა-კეთა და პატარა
ეპიფანიის დიდი. ტანისამოვლის საზოგადოება და სასემოლოვო, შეკრილია
უკანასკნელს მოღებზე. ფსი ტანისამოვლების ზომიანი და ყველასათვის
ხელ-მისწველია.

„ი მ მ რ ი ა“

1888 წ. 1-ს იანვრიდან გამოვა ყოველ-დღე გარდა იმ
დღეებისა, რომელნიც წელ-მოსდევს კვირა-უქმებს.

12 თოთვი	10 მ	6 თოთვი	6 მ . . . . .
11 "	9 " 50	5 "	5 " 25 . . . . .
10 "	8 " 75	4 "	4 " 75 . . . . .
9 "	8 "	3 "	3 " 50 . . . . .
8 "	7 " 25	2 "	2 " 75 . . . . .
7 "	6 " 50	1 "	1 " 50 . . . . .

საზღვარ-გარედ დაბრებული ვიღობა—17 მან. მთელის წლით.
სოფლის მასწავლებელი „ეგორა“ მთელის წლით დეკემბრით 8 მან.
ტუღლისს კარდ მესაჯობისა უნდა დაბაროს გზითა მოქმედის ადრესით:
Tifliss. Вь редакцию газеты „ИВЕРИЯ“.

თუ ტუღლისში დაკეთილი გაზთი ტუღლისის გარეშე არეს-
ხელ შესცავა ვინმე, უნდა წარმოადგინოს რედქციასი ერთი მანა-
თი; სხვა ყოველის არესის შეცვლაზე—40 კაპ.

თუ თთვის განმარტობაში დაკეთია ვინმე გაზთი არა მთელის
წლით, იმას მხოლოდ შემდეგის თთვის პირველ დღემდე გვეგზავნება.
განცხადებანი მიღებინ გაზთის რედქციასი.

უსი ბანსაზისი დაბმავისათვის:
ა) მთლიან გვერდსა თითოეულ სტრუქტურა 8 გვ. პირველზე—16
კაპ. ბ) სრული უკანასკელი გვერდი 30 მანთი, ხოლო პირველი გვერდი
—60 მანთი, რინტე სტრუქტურისა გამოანგარეშება იმას გვალბავს.
ამიტომ ადგავსენ დასწრეს 25 ათა სკუთის ტექსტისა.

ხელნაწერი და სავაჭოვლ დანაშნული წერილები (კორექტორები) რედქ-
ციის სახელისაზე უნდა გამოგზავნოს მთელი წელ-ნაწერი, ანუ სავაჭო-
ვლო წერილები, თუ საჭიროება მოითხოვს, ან შემოქმედებელი უნდა
არ დასაქმდეს წელ-ნაწერს, თუ ურის თვის განმარტობაში პატრონებს არ
მოიგონებ, მერე რედქციის ველარ მოსთხოვს.

არა-გვარს მაქვს მოწინააღმდეგე არ დახმავდება ხელ-ნაწერებს და
წერილებს შესწავლ რედქციას არა კანსურდება.

შაბათობით სავაჭოვლ 8 სათიხე, შორის
გზით (ყველა საკონ-საგერეოში შეიღებს).
კვირათობით საათობა, სახელგან-
კავარე, სტამბოლივე მისის.
ბათუმში მოდის ოქმობით: სამ-
შაბათობით შეუღამის შორის გზით.
შაბათობით დალით ოქმობით
მოკლე გზით (ყველა და სიკორის-
სისისაში შესვლით).

შაბათობით დალით სტამბოლიდან
ფოთობით ბათუმში მოდის: სამ-
შაბათობით—მისი შემდეგ, როგორც სიკო-
მიდან მოდის გზით შორის გზით. სიკო-
შაბათობით—დღის 9 სათიხე და მის-
წინას მოკლე გზით მისათრეულ კე-
კასისა და ურამის გზისა.

შაბათობით დღის 9 სათიხე და
მისწავლის შორის გზით მისათრეულ
კავკასიას ურამისა და რეზიდენს-სტა-
სისისაში წამსვლელ გზისა.

ბათუმიდან ფოთის მიდის პარს-
კეობითა და კვირათობით. რევი გე-
გა მოკლე ფოთობით, ბათუმის საგანგრო
სიდასწავლელ სიდასწავლელ წყა უნდა.
ამას გარდა ყოველ-კვირა ფოთში
მოდის ოქმობით და ურამ-კავკასიის
სიკონ-საგერეოშია და სავაჭოვლ გვა-
სე გეშეა.

კვირათობით, სავაჭოვლ და სამშა-
ბათობით ბათუმისკენ მიდის, რევი თვის
საქმისა გათავაზებს. მერე ბათუმში
პარსკეობით მიდის ურამ-კავკასიას
სიკონ-საგერეოსკენ, ხოლო თუ სავა-
ჭოვლ, ფოთობით შეიღებს სიდასწავლელს.

წუთის საზავისა საზოგადოების
სავაჭოვლ მიზნობა სახელის უქმსა,
არწრისისა კარგისაში, № 101.

კვირათობით, სავაჭოვლ და სამშა-
ბათობით ბათუმისკენ მიდის, რევი თვის
საქმისა გათავაზებს. მერე ბათუმში
პარსკეობით მიდის ურამ-კავკასიას
სიკონ-საგერეოსკენ, ხოლო თუ სავა-
ჭოვლ, ფოთობით შეიღებს სიდასწავლელს.

წუთის საზავისა საზოგადოების
სავაჭოვლ მიზნობა სახელის უქმსა,
არწრისისა კარგისაში, № 101.

წენის მაღაზია

გოლოვინის შრასმეტი, სხელი მიდგანისა, 1-ლ კლასიკურის გინე-
ზის პირდაპირ.
მაქს პატივი განუცხადო პატივცემულ საზოგადოებას, რომ ამ დღე-
ში მივიღე დიდ-ძალი შუა-შარბაული ბანსაზისი მამა-კეთა და პატარა
ეპიფანიის დიდი. ტანისამოვლის საზოგადოება და სასემოლოვო, შეკრილია
უკანასკნელს მოღებზე. ფსი ტანისამოვლების ზომიანი და ყველასათვის
ხელ-მისწველია.

„ი მ მ რ ი ა“

1888 წ. 1-ს იანვრიდან გამოვა ყოველ-დღე გარდა იმ
დღეებისა, რომელნიც წელ-მოსდევს კვირა-უქმებს.

12 თოთვი	10 მ	6 თოთვი	6 მ . . . . .
11 "	9 " 50	5 "	5 " 25 . . . . .
10 "	8 " 75	4 "	4 " 75 . . . . .
9 "	8 "	3 "	3 " 50 . . . . .
8 "	7 " 25	2 "	2 " 75 . . . . .
7 "	6 " 50	1 "	1 " 50 . . . . .

საზღვარ-გარედ დაბრებული ვიღობა—17 მან. მთელის წლით.
სოფლის მასწავლებელი „ეგორა“ მთელის წლით დეკემბრით 8 მან.
ტუღლისს კარდ მესაჯობისა უნდა დაბაროს გზითა მოქმედის ადრესით:
Tifliss. Вь редакцию газеты „ИВЕРИЯ“.

თუ ტუღლისში დაკეთილი გაზთი ტუღლისის გარეშე არეს-
ხელ შესცავა ვინმე, უნდა წარმოადგინოს რედქციასი ერთი მანა-
თი; სხვა ყოველის არესის შეცვლაზე—40 კაპ.

თუ თთვის განმარტობაში დაკეთია ვინმე გაზთი არა მთელის
წლით, იმას მხოლოდ შემდეგის თთვის პირველ დღემდე გვეგზავნება.
განცხადებანი მიღებინ გაზთის რედქციასი.

უსი ბანსაზისი დაბმავისათვის:
ა) მთლიან გვერდსა თითოეულ სტრუქტურა 8 გვ. პირველზე—16
კაპ. ბ) სრული უკანასკელი გვერდი 30 მანთი, ხოლო პირველი გვერდი
—60 მანთი, რინტე სტრუქტურისა გამოანგარეშება იმას გვალბავს.
ამიტომ ადგავსენ დასწრეს 25 ათა სკუთის ტექსტისა.

ხელნაწერი და სავაჭოვლ დანაშნული წერილები (კორექტორები) რედქ-
ციის სახელისაზე უნდა გამოგზავნოს მთელი წელ-ნაწერი, ანუ სავაჭო-
ვლო წერილები, თუ საჭიროება მოითხოვს, ან შემოქმედებელი უნდა
არ დასაქმდეს წელ-ნაწერს, თუ ურის თვის განმარტობაში პატრონებს არ
მოიგონებ, მერე რედქციის ველარ მოსთხოვს.

არა-გვარს მაქვს მოწინააღმდეგე არ დახმავდება ხელ-ნაწერებს და
წერილებს შესწავლ რედქციას არა კანსურდება.

ქართული-შორის წერა-კითხვის
გამარტებულ საზოგადოების
განცხადებანი სახელის უქმსა,
სარავოვის სახელი (Лаврица у.т.
доит Сараджева) ისეიღებს შემ-
დევი მხლად შექმნილი წიგნები:

მ. გ. ლედე-ენა, ი. გოგუაშვილისა . . . 30
ზუნების კარი, მისევე . . . 75
კოკარი, მისევე . . . 10
კონა, მისევე . . . 50
ნომლო, მისევე . . . 30
კურწყული, მისევე . . . 40
დღენი, მისევე . . . 30

„მთელი თეა-გარდასავალი“
გ.დ. ცხელი . . . 20
ლექსი ზე. ჭკუაშვილისა . . . 30
თხულებანი ასტროგონისა . . . 1
მეფე დიდი, მქმანისა, ნათარე,
ა. მ. ხაბლისა და ც. ჭკუაშ-
ვილისა . . . 60
სამ-გარდასავალი, ავასისა . . . 30
კურწყული ისტორიისა, დ. პაქ-
შვილისა რედქციით . . . 3
მეფე სიტყვა . . . 20
საგვესი . . . 20

ქართული მწერლობა:
1) გურამიშვილი . . . 20
2) საბა სულხან ორბელიანი . . . 15
3) ქართული ქრისტიანობის სახისისა
საქართველოს საეკლესიო ის-
ტორიისა, მ. ყანაშვილისა . . . 45
საქართველოს მოკლე ისტო-
რიისა, მისევე . . . 60

დამაკირლი, „ეგორის“ რედქ-
ციის გამოცემა . . . 50
ქოლილი და დამანა. განსტარე მექ. მ. ც-
ქვისისა . . . 3
სიბრძანისა, სარკის თმოგველისა. 1 50
სიბრძან-სიტყვეს; სასა-სულხან
ორბელიანისა . . . 50
დღითიანი, დაგით გურამიშვილი-
ისა . . . 1
თამარ ბატონიშვილი, გრ. გოგ-
ორბელიანისა . . . 1

ნაწერები ალექსანდრე ორბელი-
ანისა . . . 50
ნაწერები გიორგი ორბელიანისა . . . 30
თხულებანი 5, მართაშვილისა . . . 40
მეფე-ნათარე შვილი, არდახანისა . . . 30
დღეა და შვილი, იდეა ჭკუაშ-
ვილისა . . . 20
რამდენიმე სურათი ყანაღის
(ქობრეობით), მისევე . . . 10

ი ს ი დ ე ბ ა

წიგნის მაღაზიაში: ტფილისში ჩარ-
კიანთან, სემენოვის პირ-დაპირ, ლო-
რის-მელიქოვის ქუჩაზე; გრიგორი-
თან, ალექსანდრეს ბაღის პირ-დაპირ.
ტუღლისს ხიდის სურთან, და ქუთაისში ქი-
დამიანთან.

ამ ხელთ ხანებში დაბეჭდილი წიგ-
ნი (მხოლოდ 200)

დასტურებულია

გამოცემული პეტრე უმაკვილის
რედქციობით, ტფილისს 1886 წ.
შა 1 მან. 25 კაპ.
ტფილისს და ქუთაისს გარეშე ად-
გილობრივ მსურველთა შეწყობით
პირ-დაპირ თეთი გამოცემისაგან
დაბარებო მოსწრებულ ფასად განსა-
გზანის ხარჯის დამატებულად ამდრე-
სით: Въ Тифлисе. Петру Исидоровичу
Умикову. Около Анчисхатского моста
въ д. Гвннiewой.

დამბეჭდა და დასტურდა ტფილისში:
გრ. ჩარკიანისა და გრიგორიოვის წი-
გნის მაღაზიაში, გარნი—თეთი ავ-
ტორთან და ქუთაისში—ქილიძის მა-
ღაზიაში

ორი მოთხრობა
ს. მკვლავლიშვილისა
I მკვლავლიშვილი
II დიდ ბალაში
ფსი ობლაშვილი.